

# „Egyetemi rádió, JATE”

A fenti beköszöntő már feltucat mősor előtt hangzott el. A JATE egyetemi rádiója szeptember óta működik.

— **Hogy kezdődött?**

— A tavaszi KISZ-küldöttgyűlésen felvetett javaslattal — választott Búcsú Lajos, aki azonkívül, hogy tagja a rádió vezetésének, a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Tanácsa mellett működő országos stúdiós munkabizottságban is dolgozik. — A tervünk az volt, hogy a két (az Irinyi és az Edison) stúdióknak legyen egy közös mősora, mely azonos időpontban az egyetem összes kollégiumában szól. Célunk pedig az intézmény közvéleményének objektív tájékoztatása.

— A megalakulás előtt tisztáztuk a „hatalmi viszonyokat” — egészítette ki az elmondottakat Kelemen József, az Egyetemi rádió felelőse. — A két kollégiumi stúdióból verbuválódott 15 állandó tag munkáját három fős vezetőségünk irányítja. Az ötletek összegyűjtése után minden mősorunkat más-más főszerkesztő állítja össze, aki egyszemélyben felel a minőségi munkáért és a pontos információért. Jelentkezésünk rendje kialakult. Minden második kedden 20 óra 30 perctől körülbelül 22 óráig szól az Egyetemi rádió, ismétlés csütörtökön. A mősor tartalmáról hétfőn 50 példányban szórólapot osztunk ki a kollégistáknak.

— **Az eddig elkészült összeállításokból mit ajánlanátok, milyen témákkal foglalkoztatotok?**

— A pályakezdők helyzetét figyelemmel kísérjük, oktatókat mutatunk be, a kollégiumi körökben kívül híreket és információkat közlünk, s persze, minden olyan érdekességet feldolgozunk, amiről tudomásunk van — állította Búcsú Lajos.

— Interjút készítettünk például a rektorral, a gazdasági főigazgatóval — sorolt konkrét példákat Kelemen József. Erre készülve a hallgatóktól gyűjtöttünk kérdéseket. Tájékoztató fórum vagyunk, helyt adunk különvéleménynek is, például: a volt Délép-szállóról és a kollégiumok lehetőségeiről többet elmondtak álláspontjukat, kapcsolódtunk a Szegedi Egyetem párttag hallgatókról szóló írásaihoz.

— **Hányan hallgatják az Egyetemi rádiót?**

— A diákok 38 százaléka kollégista. Közülük, persze, nem mindenki hallgatója a rádiónak — vélekedett Judik Csaba, a KISZ egyetemi bizottságának belső tájékoztatói felelőse, a vállalkozás menedzsere. — Megítélésünk szerint nagyjából minden negyedik „játás” figyelemmel kíséri a mősorokat.

— Ezért is gondoljuk, hogy az információcserének hatékony formája rádiónk — folytatta a gondolatsort Búcsú Lajos. — Vagyis ezt a lehetőséget a KISZ-bizottságon kívül más szervezetek vagy intézmények is kihasználhatják!

— **Milyen feltételek közepette dolgoztok?**

— Technikailag a két kollégiumi stúdióra épül az Egyetemi rádió, de ez nem

tartható sokáig — jellemezte a helyzetet Kelemen József. — Több pályázatot is benyújtottunk azaj a céllal, hogy pénzhez, támogatáshoz juthassunk. Önálló technikai bázis kialakítására törekszünk. A mősorokat értékelő-tervező megbeszéléseket a „KISZ-esek” olyan helyiségében tartjuk, ahol napközben — többek között — az albérelti és munkaközvetítő iroda működik. Szeretnénk, ha valamelyik kollégiumban saját stúdióink lenne.

— **Ezen kívül még milyen elképzelés vár megvalósulásra?**

— A mősorkészítéssel kapcsolatban, hogy egy-egy közérdekű témáról nyilvános fórumot akarunk rendezni — mondta Búcsú Lajos. — Ha adott lesz saját technikai bázisunk, akkor hetenként jelentkezünk mősorunkkal.

A Szegedi Egyetemmel kialakítandó együttműködést mindenképp hasznosnak látjuk. Az információk cseréjén túl sor kerülhetne arra, hogy az Egyetemi rádió „adásában” elhangzott, közérdeklődésre számot tartó riport vagy jegyzet nyomtatásban is megjelenjen, illetve a lap munkatársai által magnóra rögzített interjúkat mi használjuk fel. A körzeti rádióstúdióhoz pedig a minőségi technika „kölcsonzéssel”, illetve az egyetemistákról készített mősorokkal kapcsolódhatnánk. De ez utóbbi elképzelésünk valóra válására még várni kell. Addig is „amatőrökönk”, s várjuk az új tagok jelentkezését!

(újszászi)

# Közművelődési tábor Szegeden

November 14—17-ig városunkban rendezték meg a felsőoktatási intézmények országos közművelődési táborát. A találkozó kapcsán beszélgettünk a felsőoktatás közművelődési kérdéseiről Domina Istvánnal, a KISZ KB egyetemi és főiskolai tanácsának munkatársával.

— **Kinek a szervezésében jött létre ez a találkozó?**

— A tábort a KISZ KB közművelődési munkabizottsága szervezte, de közreműködött a Művelődési Minisztérium is. Az adott aktualitást a dolognak, hogy új jogi szabályozás lépett életbe a felsőoktatásban. Egy miniszteri utasítás megnövelte a hallgatói csapatok önállóságát. Ezek a különböző hallgatói jogositványokat is jelentenek.

— **Mi volt a tanácskozási témája?**

— Két nagy témacsoporttal foglalkoztunk. Az elsőben az értelmiséggé válás, az értelmiségi szocializáció kérdései szerepeltek. Szó esett arról is, hogy milyen szerepe van ebben a folyamatban az egyetemi, főiskolai közművelődésnek. Ugyanezen a témán belül véleményeket cserélünk az egyetemi kulturális centrum értelmezéséről.

A másik nagy egység a közművelődés feltételrendszerével foglalkozott; a szervezési lehetőségekkel, közművelődési bizottságokkal, ezek orientáló szerepével. Újdonság, hogy ezentúl a közművelődési bizottságokat választani fogják, (eddig az intézmény vezetője jelölte ki őket) és önkormányzati szervként fognak működni.

— **Az önálló jogi státus mellé gondolom gazdasági önállóság is társul. Milyen anyagi források állnak a demokratizált bizottságok rendelkezésére?**

— Megkapják a minisztérium kulturális támogatását, évente ez 70 Ft hallgatónként, felhasználhatnak intézményen belüli forrásokat, külső és belső támogatási formákat. Természetesen fontos források a rendezvényekből származó bevételek. Ezen kívül bármi más módon is, szerezhetnek pénzt a KISZ-tól, vállalatoktól, egyéb intézményektől.

— **Említetted, hogy az egyik nagy téma volt az értelmiségi szocializáció. Erített-e ez a kultúrpolitika egyik deklarált célját, amit „társadalmi elitképzés” néven szoktunk emlegetni?**

— Nem értem pontosan, hogy mire gondolsz. Értelmezhető az „elit” a közművelődés oldaláról, értelmezhető a művészetek oldaláról, de a „társadalmi elit” nehezen értelmezhető. Az értelmiségről folytatott vitában központi szerepet kapott a „mozgástérteremtés”, hogy milyen lehetőségeket képesek felmutatni a közművelődési bizottságok. Ide tartozik, hogy a „csoportok” önállóak lesznek (irodalmi stúdiók, Kortárs Művészeti Fórum), s a bizottságnak csak orientáló, befolyásoló szerepe lesz.

— **Fogalmazhatnánk úgy, hogy ennek a szegedi tábornak különleges jelentősége van?**

— Igen. Azok a célok, amelyeket most elértünk, a 82-es találkozón fogalmazódtak meg. Ez elég hosszú folyamat volt. Azóta változtak a feltételek, a körülmények, csendesült a reformhangulat. Ma már olyanok is vannak, akik elcsodálkoznak: minek is ez a demokrácia?

— **Kiket hívtatok meg erre a találkozóra?**

— Az intézményeket kértük föl, hogy delegáljanak képviselőket. Elsősorban az egyetemek és főiskolák közművelődési szakemberei jöttek el, de képviseltették magukat a kollégiumok, és az öntevékeny körök is. Eddig általában „túlszerveztük” hasonló rendezvényeinket. Most 160 emberre számítottunk, és 180-an jöttek el. Ezt a nagy érdeklődést mindenképpen biztató jelnek kell tekinteni.

— **Beszélhetünk-e már eredményekről?**

— Még nincs vége a tábornak. Két dokumentumot fogunk kiadni, amelyeket én „ajánlások” („buzdítások”) nevezek. Az egyik a közművelődés főbb kérdései címen fog megjelenni, a másik, a hosszabb pedig közművelődés feltételrendszerével foglalkozik. Az első már kész, a második még dolgozik a szerkesztőbizottság, amelybe minden szekció képviselőt küldött. A dokumentumok tézisvázlatait a táborozók ismerték.

Végezetül szeretnénk megköszönni az egyetem „fogadókészségét” és a város vendéglátását.

M. T.

## Az egyetemi hallgató legyen városlakó

Régi törekvése a **Hazafias Népfront Szeged Városi Bizottságának**, hogy a megyeszékhely vezető értelmiségivel, valamint az egyetemi és főiskolai hallgatókkal folyamatos kapcsolatot alakítson ki. A népfront különböző testületeiben, munkabizottságaiban — tudtuk meg **Kulcsárné dr. Kiss Piroskától**, a HNF Szeged Városi Bizottságának titkárától — a felsőoktatási intézmények dolgozóit közül 41-en tevékenykednek. A szegedi választásokkor arra törekedtek, hogy az egyetemi hallgatókat is képviseltesék a népfront helyi testületeiben, ezért kapcsolódott be Szógi Andrea (JATE BTK) és Kaszai Miklós (SZOTE) a mozgalmi munkába. A HNF ezen kívül is keresi a kapcsolatot a Szegeden élő hatezer főiskolai és egyetemi hallgatóval. Ezért találkozott nemrég a HNF városi bizottságának titkára a KISZ egyetemi vezetőivel, és arról beszélgettek, miképpen lehetne bevonnani a diákokat a szegedi közéletbe, hogy az egyetemi hallgató legyen városlakó is.

A népfrontmozgalom tehát párbeszédet kezdeményez az egyetemistákkal, főiskolásokkal. Kulcsárné dr. Kiss Piroská elmondta, hogy ennek keretében október végén Király Zoltán országgyűlési képviselővel találkoztak a medikusok és a parlament munkájáról beszélgettek. Talán nem lenne haszontalan folytatni a sort. A népfrontmozgalomban sokféle világnézeti, álláspontú ember dolgozik, köztük jó néhány egyetemi, főiskolai oktató, akiknek társadalmi munkáját jóllehet nem is ismeri a szűkebb környezet. (Csak néhány példát: a HNF Országos Tanácsának dr. Szántó Imre történész 15 esztendőig volt tagja, jelenleg dr.

Csakányi Béla, a JATE rektora tevékenykedik a testületben; az Országos Békétanácsban dr. Kedvesi György (SZOTE) dolgozik, dr. Szendrei János, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola főigazgatója a városi népfrontbizottság alelnöke, több egyetemi dolgozó tagja a városi tanácsnak; dr. Antalffy György országgyűlési képviselő) Szeged és a megye közéleti személyiségeivel találkozhatnának, beszélgethetnének a fiatalok, ha fogadják a népfront ezen kezdeményezését. A megyeszékhely közéletébe szintén szeretnénk bevonnani a hallgatókat. Többek között úgy, hogy az egészséges életmódról medikusok készítsenek felmérést a középiskolákban, vagy mondjuk a környezetvédelemmel orvostanhallgatók és TTK-sok foglalkozhatnának, a bölcsészek és jogászok kapcsolódhatnának a honismereti mozgalomba, a nyelv- és szakosok megvizsgálhatnák az idegen nyelvek oktatásával kapcsolatos problémákat. A népfront különböző rendezvényeinek megszervezésében is közreműködhetnek a diákok. Például a november elején kezdődő „Mocorgó” családi sportnaposorozat sikeréhez a testnevelés szakos tanárképzősök járulnak hozzá. A városi népfronttitkár fölvetette, hogy az egyetemisták vállaljanak védnökséget az újszegedi liget és a Kállai-liget (munkásmozgalmi emlékhely) fölött, azaz kétkezi munkájukkal vegyenek részt környezetük szépítésén. A népfrontmozgalom a diákok minden egyéb kezdeményezését szívesen fogadja. A HNF VIII. kongresszusa a népfront tevékenysége fő elemeként határozta meg a közmegegyezés és a szövetség megkötését az új nemzedékkel.

## Káprázat

— **Ránki Dezső zongoraestje** —

Először azt hittem, a szemem káprázik, amikor megláttam a Collegium Artium plakátját, amely szerdára **Ránki Dezső**, szombatra pedig **Temesi Mária** (és **Szegedi Egyetemi Enekkar**) koncertjét hirdette. Két világhírű művész, akiket a Filharmonia sem tud „leszervezni” Szegedre, egy héten belül lépett föl az Aulában. Szinte hihetetlen, káprázat.

Különösen Ránki Dezső volt meglepetés, aki most tért haza amerikai koncertkörútjáról (ezen az estén állítólag washingtoni programját játszotta), pénteken pedig már a Zeneakadémián játszott. Mindenesetre az a fiatalember, aki negyed kilenc felé beült a Fősterhez kétségtelenül ifjú Kossuth-díjasunk volt. A termet „fulladásra zsúfoló” közönség meleg, bizakodó tapssal fogadta. Régi Collegium Artiumokon tűnődöm. A tavaly meghirdetett Macbeth-esetnek, amelyen egyszemélyes közönségként jelentem meg, s aminek ilyenformán egyetlen eredménye Tamás-kodó glosszám lett. Ekkora lenne a külsőbőség? Mintegy 399 embernyi? Úgy gondolom, az eltérések nem a művészi színvonalat, hanem a nevek magnetizmusának különösét tükrözik. S nem kisebbíti vele Ránkit, ha a publikum egy részének érdeklődését egy „pesti zongoristának”, egy „Kossuth-díjasnak”, egy „világstárnak” hor-

ribile dictu egy Ránki Dezső nevű embernek tulajdonítom.

S ehhez a társadalmi jelenséghez vajmi kevés köze van Ránki Dezső (művészi) személyiségének, amely nemcsak a telt házat, de a színvonalat is garantálja. Ez a sugárzó személyiség süttött át a művész játékán, s látható fáradtság okozta tempóbizonytalanságok, apróbb lendületvesztések ellenére ez emelte minden tolmácsolását a kivételesség rangjára.

S hogy a csekély számú negatívumot valóban műlő indisepon” számlájára kell írunk, arról meggyőződtem a koncert másodfélében a bensőségesen, poétikusan megfogalmazott Chopin darab, a H-moll szonáta, és a ráadások szípkázó virtuozitása, csillogó káprázata.

A zenehallgatás közben interjút remélve kérdéseket fogalmaztam. A közönség tapsa többszöri újrázással toldotta meg a mősört. A „legvége” után többen is várakoztak az öltöző előtt: barátok, szegedi zongoristakollekták, s (személyemben) egy éhes újságíró. Aztán megjelent Ránki, mindenkivel váltott pár kedves szót, mosolyogva közölte, hogy rohan vissza Pestre, mert másnap reggel megint indul. Azt már nem volt ideje megmondani, hogy hova. Ahogy jött, hirtelen, váratlanul, úgy tűnt el. Mint egy káprázat.

M. T.

## MEDICOMP, MEDISOFT '86

### Számítástechnika az orvostudományban

Egyre növekszik azon tudományágak száma, amelyeknek segédtudományául szegődik a számítástechnika; szerencsés esetben talán úgy fogalmazni, hogy erősen csökken azoké, amelyek egyáltalán nem használják a modern computer-technika eredményeit. Nem képeznek kivételt ezek alól az orvostudomány különböző ágai sem; a klinikai, laboratóriumi adatok nyilvántartása, feldolgozása igen nehézkes számítógépek használata nélkül, egy bizonyos szinten túl már lehetetlen is; természetesen ezen kívül is számos alkalmazási terület kínálkozik.

November 30-án nyitotta meg Szegeden, a Tanácsok Oktatási Központban dr. **Hutás Imre** egészségügyi államtitkár a Medicomp '86 nemzetközi kollokviumot, amelyet a Neumann János Számítógéptudományi Társaság Csongrád Megyei Szervezete és Orvostudományi Szakosztálya szervezett, s amely december 3-ig tartott.

Dr. **Györi István** egyetemi docens a kollokvium elnöke, a SZOTE Számítástechnikai Központjának vezetője tájékoztatójában elmondta, hogy ezúttal 13. alkalommal rendezte meg a Neumann Társaság a „Számítástechnikai és kibernetikai módszerek alkalmazása az orvostudományban és a biológiában” című tudományos konferenciát. A mintegy 300 külföldi és magyar résztvevő az első napon plenáris előadásokat hallgatott, melyek egyikét — a **Kalmár László** emlékelőadást — Györi István tartotta. (Kalmár László matematikaprofesszornak, a számítástechnika magyarországi „meghonosítójának” állítva emléket.) A későbbiek során 2 szekcióban folyt a munka,

az egyikben főleg az orvostudományban használható matematikai modellekről, azok alkalmazásairól, a másikban inkább az **információs rendszerekről** hangzottak el előadások. A kollokvium elnökének értékelése szerint a hetvenes évek hasonló rendezvényein még inkább az elméletieskedő előadások voltak túlsúlyban, jelenleg azonban már megszaporodtak a **konkrét alkalmazásokat** bemutató előadások. Teret kaptak a gazdasági irányban tevékenykedők; az egészségügy szerteágazó gazdasági ügyeinek áttekintése ma már szinte lehetetlen számítógépek nélkül. Külön kiemelte, hogy a fejlődés iránya az intelligensebb rendszerek, a komplikáltabb eljárások alkalmazása felé tolódik el, ilyen például az úgynevezett „szakértői rendszer”, amelynek — a számítógéphez intézett kérdések, a „tőle” kapott információk — segítségével az orvosi diagnózis is pontosabbá válhat. A két nyelvű (angol és magyar) kollokvium iránt külföldön is évről évre növekszik az érdeklődés; a hazai résztvevők közt pedig — a matematikusok, biológusok, műszakiak mellett — igen magas volt az orvosok aránya, amely szintén növekvő érdeklődést jelez.

A kollokviummal egy időben az Egészségügyi Minisztérium Szervezési, Tervezési és Információs Központja (ESZTIK) rendezésében az egészségügyi számítástechnikai alkalmazásokat bemutató Medicomp '86 kiállításra, valamint általános iskolai, középiskolai tanulók és egyetemisták számára kiírt számítástechnikai versenyre került sor.

S. I.